

JUHATUSE KINNITUS 31. DETSEMBRIL 2009 LÖPPENUD MAJANDUSAASTA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhatus deklareerib oma vastutust 31. detsembril 2009 lõppenud majandusaasta kohta koostatud Eesti Panga aastaaruande eest.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud Eesti Panga seadusest ning Eesti Panga raamatupidamise sise-eeskirjast. Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Eesti Panga vara, kohustusi, omakapitali ja majandustegevuse tulemust.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine eelmises lõigus kirjeldatud nõuete kohaselt eeldab juhatuselt hinnanguid, mis mõjutavad Eesti Panga varasid ja kohustusi aruandekuupäeval ning tulusid ja kulusid aruandeperioodil. Need hinnangud põhinevad praegu kättesaadaval infol Eesti Panga seisundi ning kavatsuste ja riskide kohta raamatupidamise aastaaruande koostamise ajal. Raamatupidamise aastaaruandes kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda juhatuse hinnangutest.

Raamatupidamise aastaaruandele on 16. aprillil 2010 alla kirjutanud kõik sellel päeval juhatusse kuulunud liikmed.

Andres Lipstok
Eesti Panga president,
juhatuse esimees

Rein Minka
asepresident,
juhatuse liige

Märten Ross
asepresident,
juhatuse liige

BILANSS SEISUGA 31. DETSEMBER 2009 JA 2008 (TUHAT KROONI)

	Kirje	31.12.2009	31.12.2008
VARAD			
Kuld ja nõuded kullas	1	99 057	79 553
Nõuded välisvaluutas mitteresidentidele		43 459 024	43 610 202
Nõuded IMFi	2	2 173 802	1 126 856
Pangakontode jäägid, väärtpaberiinvesteeringud, välislaenu	3	41 285 222	42 483 346
Eurosüsteemiga seotud nõuded	4	11 294	10 745
Muud varad		1 206 222	1 900 031
Materiaalne põhivara	5	304 300	276 676
Muud finantsvarad	6	3 397	3 441
Bilansiväliste instrumentide ümberhindluse erisus	7	15 078	481 847
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	8	133 199	280 148
Mitmesugused muud varad	9	750 248	857 919
Varad kokku		44 775 597	45 600 531
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Ringluses olev sularaha	10	9 777 491	11 996 322
Rahapoliitikaga seotud kohustused residentide ees	11	25 979 554	25 691 517
Kohustused kroonides teiste residentide ees	12	99 684	102 017
Kohustused välisvaluutas residentide ees	13	838 663	179 828
Kohustused välisvaluutas mitteresidentide ees	14	109 636	0
Kohustused IMFi ees	2	2 165 650	1 118 218
Muud kohustused		161 648	205 186
Bilansiväliste instrumentide ümberhindluse erisus	7	43 670	57 366
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	15	92 357	112 275
Mitmesugused muud kohustused	16	25 621	35 545
Eraldised	17	2 070	6 955
Ümberhindluskontod	18	102 154	740 987
Kapital ja reservid	19	4 853 501	4 312 407
Kapital		600 000	600 000
Reservid		4 253 501	3 712 407
Aruandeaasta kasum		685 544	1 247 094
Kohustused ja omakapital kokku		44 775 597	45 600 531

Selgitused lk 88–101 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

2009. JA 2008. AASTA TULUDE-KULUDE ARUANNE (TUHAT KROONI)

	Kirje	2009	2008
Intressitulu		853 103	2 353 608
Intressikulu		-329 118	-1 353 434
Puhas intressitulu	20	523 984	1 000 174
Realiseeritud kasum/kahjum finantstehingutest		395 530	587 408
Allahindlused		-20 531	-46 073
Finantstehingute puhastulem, allahindlused ja eraldised	21	374 999	541 335
Puhastulem tehingu- ja vahendustasudest	22	12 968	12 854
Dividenditulud	23	1 134	1 152
Muud tegevustulud	24	29 736	51 085
Põhitegevuskulud	25	-257 277	-359 506
Personalikulud		-118 718	-125 996
Rahatähtede ja müntide valmistamine		-22 087	-103 218
Haldus- ja majanduskulu		-82 259	-94 665
Põhivara kulum		-34 213	-35 627
Kasum		685 544	1 247 094

Selgitused lk 88–101 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE (TUHAT KROONI)

	Põhikapital	Reservkapital	Erireserv	Kasum	Kokku
Jääk 2007. aasta lõpul	100 000	500 000	3 348 268	485 519	4 433 787
2007. aasta kasumi jaotus	0	0	364 139	-364 139	0
Eraldised riigieelarvesse	0	0	0	-121 380	-121 380
2008. aasta kasum	0	0	0	1 247 094	1 247 094
Jääk 2008. aasta lõpul	100 000	500 000	3 712 407	1 247 094	5 559 501
2008. aasta kasumi jaotus	0	0	541 094	-541 094	0
Eraldised riigieelarvesse	0	0	0	-706 000	-706 000
2009. aasta kasum	0	0	0	685 544	685 544
Jääk 2009. aasta lõpul	100 000	500 000	4 253 501	685 544	5 539 046

Selgitused lk 88–101 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

EESTI PANGA RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Üldpõhimõtted

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud Eesti Panga seadusest ning Eesti Panga raamatupidamise sise-eeskirjast. Eesti Panga raamatupidamise sise-eeskirja koostamisel on aluseks võetud Euroopa Keskpanka (EKP) suunised finantsinstrumentide kajastamisel ning Eesti hea raamatupidamistava muude varade ja -kohustuste kajastamisel.

Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuse meetodil nende toimumise ajal, välja arvatud juhtudel, mida on lähemalt selgitatud järgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine eeldab juhatuse hinnangu andmist Eesti Panga varasid ja kohustusi ning aruandeperioodi tulusid ja kulusid mõjutavate asjaolude kohta bilansikuupäeva seisuga. Kõnealused hinnangud põhinevad Eesti Panga seisundi ning kavatsuste ja riskide kohta kättesaadaval teabel kuni raamatupidamise aastaaruande koostamise päevani.

Eesti Panga juhatus on seisukohal, et Eesti Panga kui keskpanka rolli arvestades ei pakuks tema rahavoogude aruande avaldamine finantsaruande lugejatele olulist asjakohast teavet.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides, kui puudub viide mõnele teisele ühikule.

Varad ja kohustused

Varad ja kohustused kajastatakse bilansis, kui on tõenäoline, et pank saab varast või kohustusest tulevikus majanduslikku kasu või kahju; peaaegu kõik varade ja kohustustega seotud riskid ja õigused on üle võetud; vara või kohustuse väärtust ja neist tekkivat tulu või kulu saab usaldusväärselt mõõta.

Finantsvarad ja -kohustused

Finantsvarad hõlmavad raha, lepingulist õigust saada teiselt poolelt raha või muid finantsvarasid ja lepingulisi õigusi vahetada teise poolega finantsvarasid võimalikult kasulikel tingimustel. Finantskohustused hõlmavad lepingukohustusi tasuda teisele poolele raha või muid finantsvarasid või vahetada teise poolega finantsvarasid võimalikult kahjulikel tingimustel.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis on kõnealuse finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Finantsvarade ja -kohustuste edasine arvestus toimub nende tüübist tulenevalt turuväärtuses, soetusmaksumuses või korrigeeritud soetusmaksumuses. Turuväärtuse all mõistetakse summat, mille eest informeeritud, mitte-seotud ning huvitatud osalised vahetavad varasid või arveldavad kohustusi. Turuväärtuses kajastatakse finantsvarad hinnatakse ümber igal bilansipäeval.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on bilansilisest väärtusest väiksem. Oluliste finantsvarade väärt-

tuse langust hinnatakse iga objekti puhul eraldi. Kogumina hinnatakse selliste finantsvarade väärtuse langust, mis ei ole eraldi olulised ja mille kohta ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud. Finantsvarade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi tulude-kulude aruandes kuluna.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Eesti Panga arvestusvaluuta on Eesti kroon. Tehingud välisvaluutas fikseeritud finantsinstrumentidega (v.a väärtpaperitehingud) kajastatakse tehingupäeval bilansivälistel kontodel. Arvelduspäeval pööratakse bilansivälised kanded ümber ja tehingud kajastatakse bilansis. Välisvaluuta ost ja müük mõjutavad välisvaluuta netopositsiooni tehingupäeval ning realiseeritud müügitulem arvutatakse samuti tehingupäeval. Välisvaluutas fikseeritud finantsvaradelt kogunenud intress ning üle- või alakurs arvutatakse ja kirjendatakse iga päev. Kõnealused laekumised mõjutavad iga päev ka välisvaluuta positsiooni.

Välisvaluutapõhiste majandustehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu päeval kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas väljendatud nimiväärtusega varad ja kohustused on ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga välisvaluutakursside alusel.

2009. ja 2008. aasta 31. detsembril kasutati järgmisi valuutakursse:

	2009	2008
USD	10,8653	11,1052
SDR	17,0276	17,1521
EUR	15,6466	15,6466

Tulude kajastamine

Tulud ja kulud on kajastatud tulude-kulude aruandes arvestusperioodi jooksul tekkepõhiselt, sõltumata raha laekumisest või tasumisest.

Realiseerimata kasumit ei kajastata tulude-kulude aruandes, vaid bilansis ümberhindluskontol.

Realiseerimata kahjum kajastatakse aasta lõpus tulude-kulude aruandes real „Allahindlused”, kui see ületab asjaomasel ümberhindluskontol kajastatud eelnevate perioodide ümberhindluskasumit. Ühe valuuta-, võlakirja- ja kullapositsiooni realiseerimata kahjumit ei tasaarvestata teise valuuta-, võlakirja- ega kullapositsiooni realiseerimata kasumiga.

Kui teatava kirje puhul tuvastatakse aasta lõpus realiseerimata kahjum, vähendatakse selle keskmist hinda, et see vastaks aastalõpu vahetuskursile või turuhinnale.

Ostetud võlakirjade preemiad ja diskontod kajastatakse osana intressitulust ja amortiseeritakse võlakirja eluea lõpuni lineaarsel meetodil.

Kuld

Kulla kogus on hinnatud aasta lõpu turuväärtuses, mis on võrdne Eesti Panga poolt määratud Eesti krooni ja kulla vahelise päevakursiga.

Nõuded mitteresidentidele välisvaluutas

Nõuded mitteresidentidele välisvaluutas on jaotatud kaheks: „Nõuded Rahvusvahelisele Valuuta-fondile (IMF)” ning „Pangakontode jäägid, väärtpaberiinvesteeringud ja välislaenu”.

Välisriikide võlakirjad ja muud noteeritavad väärtpaberid välisvaluutas on kajastatud aasta lõpu turu-väärtuses. Võlakirjad hinnatakse ümber aasta viimasel pangapäeval, kasutades viimase pangapäeva turuhindasid.

Repotehingud ehk väärtpaberite müügi- ja tagasiostutehingud on kajastatud väärtpaberite tagatisel võetud laenuna, st väärtpaberid kajastatakse bilansis varana ning tagasiostusumma kohustusena. Intress, mis tuleb tasuda, kajastatakse bilansis tekkepõhiselt kohustuste real „Viitvõlad ja ettemaks-tud tulud”.

Pöördrepotehingud ehk väärtpaberite ostu- ja tagasimüügitehingud on kajastatud väärtpaberite tagatisel antud laenuna. Saadaolev intress kajastatakse bilansis tekkepõhiselt varade real „Viit-laekumised ja ettemakstud kulud” ning intressitulu tulude-kulude aruandes. Pöördrepotehingute tagatiseks olevaid väärtpabereid ei kajastata panga bilansis.

Investeeringud aktsiatesse

Investeeringud aktsiatesse on kajastatud turuväärtuses, kui seda saab usaldusväärselt hinnata. Aktsiate turuväärtust ei saa usaldusväärselt hinnata, kui nendega ei kaubelda aktiivselt ning puudu-vad alternatiivsed meetodid aktsiate väärtuse usaldusväärseks hindamiseks. Sellisel juhul kajasta-takse aktsiad soetusmaksumus. Aktsiate müügitulud ja -kulud on kirjendatud tulude-kulude aru-andes pärast seda, kui kõik müügitingimused on täidetud. Dividenditulud on kajastatud perioodi tuluna.

Põhivara

Põhivaraks peetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 50 000 kroo-nist. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumus, mis koosneb ostuhinnast ja muudest põhivara kasutuselevõtmisega otseselt seotud väljaminekutest. Põhivarana on bilansis kajastatud maa, hoo-need, hoonete tehnosüsteemid, infotehnoloogia riistvara, tarkvara ja muud pikaajalise kasutuseaga varad. Samuti kajastatakse põhivara hulgas ettemaksed põhivara eest.

Maa ja kunsti- ning kultuurivarade soetusmaksumust ei amortiseerita. Ülejäänud põhivaralt arvesta-takse kulumit varade eeldatava kasutusea kohaselt lineaarse meetodi alusel järgmiste määrade järgi:

	2009	2008
Hooned ja ehitised	3%	3%
Hoonete tehnosüsteemid	20%	20%
Riistvara	33%	33%
Tarkvara	20–50%	20–50%
Muu põhivara	20%	20%

Tarkvara kuluminormide eristamise vajadus tuleneb kõrge soetusmaksumuse ja erineva kasuliku tööeaga rakendustarkvara kasutuselevõtust.

Hilisemad väljaminekud materiaalse põhivara objektile kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab tulevikus varaobjektiga seotud majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumishetkel.

Sularaha ringluses

Sularaha ringluses hõlmab Eesti Panga emiteeritud rahatahti ja münte nimiväärtuses, mis on kajastatud bilansis sularaha hoidja kohustusena, millest on maha arvatud Eesti Panga käibekassas olev raha.

Finantsinspeksiooniga seotud nõuded ja kohustused

Eesti Panga bilansis on nõue finantsinspeksiooni vastu seoses Eesti Panga osutatud teenustega ja käibevara hankimisega ning kohustus seoses finantsinspeksiooni arvelduskontoga Eesti Pangas.

Bilansivälised instrumendid

Kursivahedest tuleneva kasumi ja kahjumi arvutamisel arvatakse välisvaluuta netopositsiooni hulka välisvaluutainstrumendid, st välisvaluuta forvardtehingud, valuutavahetustehingute forvardosad ja muud välisvaluutainstrumendid, mis hõlmavad ühe valuuta vahetamist teise vastu tulevasel kuupäeval.

Intressimäära instrumendid hinnatakse ümber konkreetsete instrumentide põhiselt. Intressimäära futuurlepingute marginaalide igapäevased muutused kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Väärt-paberite forvardtehingute ja intressimäära vahetuslepingute hindamine põhineb üldtunnustatud meetoditel, milles kasutatakse kättesaadavaid turuhindu ja -kursse ning diskontotegeureid arvelduspäevast hindamispäevani.

Tingimuslikud kohustused

Tingimuslike kohustustena avalikustatakse aastaaruande lisades lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on panga juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Varade ja kohustuste positsioone korrigeeritakse sündmuste korral, mis toimuvad bilansipäeva ja aruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud tehingutega aruandeperioodil või varasematel perioodidel ja/või mõjutavad oluliselt varade ning kohustuste olukorda bilansipäeval. Olulised bilansipäevajärgsed sündmused, mis ei mõjuta varade ja kohustuste olukorda bilansipäeval, avaldatakse lisas.

KIRJE 1 – KULD

Eesti Panga kullareserve väärtuse muutusest annab ülevaate alltoodud tabel.

	Kogus (untsi)	Untsi turuhind (krooni)	Turuväärtus (tuhat krooni)
Jääk 2008. aasta lõpus	8 250,171	9 642,60	79 553
Ümberhindlus	-	-	19 504
Jääk 2009. aasta lõpus	8 250,171	12 006,70	99 057

Untsi turuhind on võrdne Eesti Panga määratud Eesti krooni ja kulla vahelise päevakursiga.

KIRJE 2 – SUHTED RAHVUSVAHELISE VALUUTAFONDIGA (IMF)

Nõue IMFi vastu sisaldab Rahvusvahelise Valuutafondi arveldusühiku (SDR) kontot IMFis, osalust IMFis ning muid nõudeid. SDR määratakse valuutakorvi alusel. Selle väärtus on nelja peamise valuuta (euro, Jaapani jeen, naelsterling ja USA dollar) vahetuskursside kaalutud summa.

tuhat krooni

	31.12.2009	31.12.2008
Osalus IMFis	1 110 200	1 118 317
SDRi konto IMFis	1 056 172	1 054
Muud nõuded IMFis	7 431	7 485
Nõuded IMFis kokku	2 173 802	1 126 856
IMFi kroonikontod (passiiva)	1 110 102	1 118 218
SDR jagamine	1 055 548	0
Kohustused IMFis kokku	2 165 650	1 118 218

SDRi konto IMFis

Igale IMFi liikmesriigile avatakse SDRi konto, mida kasutatakse liikmesriigi ja IMFi omavahelisteks laenuhinguteks ning mitmesugusteks muudeks samalaadseteks operatsioonideks.

2009. aasta 7. augustil otsustas IMF suurendada kõigile liikmesriikidele suunatud SDRide emissiooni. Eesmärk oli liikmesriikide välisreserve toetades suurendada ülemaailmset likviidsust. SDRide jagamise tulemusena sai Eesti 61 965 241 SDRi.

Osalus IMFis

Eesti Vabariigi ja IMFi suhetes tegutseb Eesti Pank fiskaalagendina ning IMFi kroonihoiuste ja võlakohustuste depositaarina. Igale IMFi liikmesriigile on kehtestatud kvoot, mis määrab tema osaluse (liikmemaksu) suuruse ja hääleõiguse IMFis. IMFi liikmeks olek on kajastatud varades ja see võrdub liikmesriigi kvoodiga. 2009. aasta lõpul oli Eesti Vabariigi kvoot Rahvusvahelises Valuutafondis 65 200 000 SDRi.

Eesti Vabariik on tasunud oma liikmemaksu valitsuse võlakohustustega, mis on deponeeritud Eesti Pangas ja kajastuvad kirjel „Kohustused IMFi ees”. Nimetatud võlakohustused ei kannu intressi.

Muud nõuded IMFis

Alates 1997. aasta märtsist kajastatakse sellel kirjel summasid, mis IMF on reserveerinud oma finantsseisundi tugevdamiseks ning mille allikaks on valmisolekulaenu (*Stand-by Arrangement*, SBA) ja majandusarengu soodustamise sihtlaenu (*Systemic Transformation Facility*, STF) intressimäärale lisatud protsent (ca 0,1%).

tuhat krooni

Muud nõuded IMFile	31.12.2009	31.12.2008
Eesti Pank, SBA laenuga seotud nõue	5 724	5 766
Valitsus, STF laenuga seotud nõue	1 707	1 719
Kokku	7 431	7 485

KIRJE 3 – PANGAKONTODE JÄÄGID, VÄÄRTPABERIINVESTEERINGUD, VÄLISLAENUD

tuhat krooni

	Jääk 2008. aasta lõpul	Järelejäänud tähtaja struktuur				
		kuni 3 kuud	3–12 kuud	1–3 aastat	3–5 aastat	üle 5 aasta
	42 483 346	18 770 815	10 580 620	6 025 691	2 994 279	4 111 941
Arvelduskontod	632 850	632 850	0	0	0	0
Tähtajalised hoiused	2 567 965	2 567 965	0	0	0	0
Võlakirjad	37 686 577	13 974 046	10 580 620	6 025 691	2 994 279	4 111 941
Pöördrepotehingud	1 595 954	1 595 954	0	0	0	0
	Jääk 2009. aasta lõpul	Järelejäänud tähtaja struktuur				
		kuni 3 kuud	3–12 kuud	1–3 aastat	3–5 aastat	üle 5 aasta
	41 285 222	23 958 788	13 815 399	1 640 000	811 189	1 059 847
Arvelduskontod	1 236 331	1 236 331	-	-	-	-
Tähtajalised hoiused	3 240 103	3 240 103	-	-	-	-
Võlakirjad	33 946 987	16 620 552	13 815 399	1 640 000	811 189	1 059 847
Pöördrepotehingud	2 861 801	2 861 801	-	-	-	-

Eesti Panga välisvaluutareservid olid 2009. aastal paigutatud peamiselt euroala juhtivate tööstusriikide ja Ameerika Ühendriikide madala riskiastmega võlakirjadesse keskmise tähtajaga 0,6 aastat.

Eesti Panga välisvaluutareservide juhtimise reeglid lubavad tehinguid sooritada üksnes kõrge rahvusvahelise krediitdireitinguga pankade ja finantsinstitutsioonidega ning limiteerivad krediidiriski, mida Eesti Pank oma välisvarade juhtimisel võtta saab. Emitendirisk on lubatud rahvusvaheliste reitinguagentuuride (S&P, Moody's) järgmiste minimaalsete krediitdireitingute korral:

- kuni aastase kestusega võlakirjade korral A-1 või P-1;
- üle aastase kestusega võlakirjade korral AA- või Aa3.

KIRJE 4 – EUROSÜSTEEMIGA SEOTUD NÕUDED

Kirjel 4 kajastatakse Eesti Panga osalust Euroopa Keskpangas (EKP). Euroopa Keskpangade Süsteemi (EKPS) põhikirja artikli 28 järgi on EKPSi liikmesriikide keskpangad ainsad EKP kapitali märkijad. Märgitava kapitali arvutamise alus on kapitaliosaluse määr, mis on kehtestatud EKPSi põhikirja artikli 29.3 alusel. Kapitaliosalust korrigeeritakse iga viie aasta järel, viimati 1. jaanuaril 2009, mille tulemusel Eesti Panga osalus EKP kapitalis tõusis 0,1703%lt 0,1790%le.

Eesti Vabariik ei kuulu euroalasse, seetõttu kohaldatakse talle EKPSi põhikirja artikli 48 üleminekusätet. EKPSiga liitumisel kohustus Eesti Pank maksma EKP-le 7% märgitud kapitalist. Seoses kapitaliosaluse määra muutusega suurenes Eesti Panga sissemakstud kapitali osa 686 727 eurolt (10,7 mln kr) 2008. aasta 31. detsembril 721 810 eurole (11,3 mln kr) 1. jaanuaril 2009. Ülejäänud 93% märgitud kapitalist tasub Eesti Pank pärast seda, kui Eesti Vabariigile kaotatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 139 sätestatud erand ehk liitumisel majandus- ja rahaliiduga.

KIRJE 5 – MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhat krooni

Soetusmaksumus	Hooned	Riistvara	Inventar	Tarkvara	Kokku
Jääk 2008. a lõpul	318 854	50 568	74 478	60 796	504 696
Soetatud	24 589	4 555	2 959	3 383	35 486
Maha kantud, müüdüd	0	5 124	1 960	1 700	8 784
Jääk 2009. a lõpul	343 443	49 999	75 477	62 479	531 398
Akumuleeritud kulum					
Jääk 2008. a lõpul	82 684	40 600	58 261	50 382	231 927
Arvestatud	17 376	5 770	6 095	4 972	34 213
Vähendatud	0	5 124	1 960	1 700	8 784
Jääk 2009. a lõpul	100 060	41 246	62 396	53 654	257 356
Jääkväärtus					
2008. a lõpul	236 170	9 968	16 217	10 414	272 769
2009. a lõpul	243 383	8 753	13 081	8 825	274 042
Ettemaksud põhivara eest					
Jääk 2008. a lõpul	3 892	0	15	0	3 907
Jääk 2009. a lõpul	26 859	0	0	3 400	30 259
Kokku põhivara					
2008. a lõpul	240 062	9 968	16 232	10 414	276 676
2009. a lõpul	270 242	8 753	13 081	12 225	304 301

Põhivarasid soetati 2009. aastal 35,5 miljoni krooni eest (2008. a 24,2 mln kr). Hoonete hankest peamise osa moodustasid Sakala 4 hoone kapitaalremondi kulud.

Riistvarahanked koosnesid arvutite, serverite, printerite ja andmesideseadmete ostudest. Inventarihangetest moodustasid enamiku büroomasinat, turvaseadmete ning mööbli hanked. Tarkvarahangetest olid olulisemad kulutused süsteemitarkvarale ning olemasoleva tarkvara täiendavate kasutajalitsentside soetamine.

KIRJE 6 – MUUD FINANTSVARAD – INVESTEERINGUD AKTSIATESSE JA OSALUSTESSE

Eesti Panga omanduses olevad aktsiad:

	Jääk 2009. aasta lõpul		Jääk 2008. aasta lõpul	
	Osalus (%)	Tuhat krooni	Osalus (%)	Tuhat krooni
Rahvusvaheline Arvelduspank				
214 aktsiat (200 hääleõigusega)	M/A	3 397	M/A	3 397
NASDAQ OMX Tallinn				
29 aktsiat nimiväärtusega à 4 000 krooni	-	-	1,1	44
Kokku		3 397		3 441

M/A – mitte arvestatud

2009. aasta 18. novembril müüs Eesti Pank oma NASDAQ OMX Tallinn aktsiad NASDAQ OMX Nordic Oy-le.

KIRJE 7 – BILANSIVÄLISTE INSTRUMENTIDE ÜMBERHINDLUSE ERISUS

Kirjel 7 kajastatakse aasta lõpuks lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite ümberhindlusest tulenevaid muutusi. Muutused tulenevad sellest, et tehingud hinnatakse ümber bilansipäeval kehtiva Eesti Panga päevakursi alusel, võrreldes väärtusega, mis võidakse saada tehingute konverteerimisel vastava välisvaluuta keskmise maksumuse alusel kõnealusel päeval.

Kirje hõlmab ka pooleliolevate intressimäära vahetustehingutega seotud ümberhindluskasumit.

KIRJE 8 – VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSTUD KULUD

tuhat krooni

	2009	2008
Intressitulud	109 901	258 403
Võlakirjad	108 133	226 641
Tuletistehingud	1 094	31 302
Tähtajalised hoiused ja arvelduskontod	555	302
Laenud	118	158
Ettemakstud kulud	10 469	13 318
Nõuded finantsinspeksiooni vastu	8 108	5 696
Muud nõuded	4 720	2 731
Kokku	133 199	280 148

KIRJE 9 – MITMESUGUSED MUUD VARAD

Kirje 9 põhiosa moodustavad euro sularaha summas 663,4 miljonit krooni (751 mln kr 2008. a) ja Eesti Panga töötajatele antud laenud summas 63,5 miljonit krooni (51 mln kr 2008. a).

Kirje hõlmab ka 2009. aasta 31. detsembriks lõpetamata valuutavahetus- ja valuutaforvardtehingute positiivseid saldosisid summas 11,8 miljonit krooni (53 mln kr 2008. a).

Valuutavahetus- ja valuutaforvardtehingute saldod tulenevad sellest, et tehingud hinnatakse kroonidesse ümber bilansipäeval kehtiva vastava valuuta keskmise kursi alusel, võrreldes seda krooni väärtusega, millega tehingud esialgu kajastati.

Eesti Panga töötajatele on antud kinnisvaraga tagatud eluasemelaene maksimaalselt 30 aastaks ja tarbimislaene tähtajaga kuni kaks aastat. Tarbimislaenu intressimäära kehtestab igaks aastaks oma otsusega Eesti Panga nõukogu. Tarbimislaenu intressimäär on võrreldav Eesti krediidasutuste samasugustel tingimustel väljastatavate laenude intressimääraga. Eluasemelaenu intressimäär on krediidasutustele makstav hoiustamise püsivõimaluse intress, millele lisandub riskimarginaal, kuid kokku mitte üle rahandusministri kehtestatud laenuintressi alammäära. Hoiustamise püsivõimaluse intressimäär oli võrdne Euroopa Keskpanga hoiuseintressimääraga, mis 2009. aasta jooksul oli vahemikus 0,25–2%. Peale selle on antud õppelaene tähtajaga kuni 10 aastat ja intressimääraga 5%. Laenude allahindluse kohta on täiendav teave esitatud kirjel 21.

KIRJE 10 – RINGLUSES OLEV SULARAHHA

tuhat krooni

	2009	2008
Pangatähed	9 613 196	11 833 949
Mündid	164 295	162 373
Kokku	9 777 491	11 996 322

KIRJE 11 – RAHAPOLIITIKAGA SEOTUD KOHUSTUSED RESIDENTIDE EES

Kirjel 11 on kajastatud Eesti krediidasutuste arvelduskontod Eesti Pangas. Krediidasutuste hoiused kasvasid 2009. aasta jooksul 288 miljoni krooni võrra. Krediidasutuste arvelduskontodel hoitava raha eest makstavaks intressimääraks on Eesti Pank kehtestanud aruandekuu viimasel pangapäeval kehtinud Euroopa Keskpanga hoiuseintressimäära, mis 2009. aastal langes 2%lt 0,25%le. Intressi arvestatakse arvelduskonto kuu keskmiselt jäägilt (vt kirje 15).

KIRJE 12 – KOHUSTUSED KROONIDES TEISTE RESIDENTIDE EES

Kirjel 12 kajastuvad finantsinspektsiooni Eesti Pangas avatud arvelduskontol olevad vahendid, mida finantsjärelevalve subjektid tasuvad järelevalvetasuna. Finantsinspektsiooni arvelduskontol olevatele vahenditele arvestatakse intresse kord kvartalis arvelduskonto keskmise jäägi alusel. Intressimäär on eelmise kvartali Eesti Panga välisvaluutareservi tootlus.

Lisaks kajastuvad sellel kirjel ka NASDAQ OMX Tallinna ja Eesti Väärtpaberikeskuse arvelduskontod.

KIRJE 13 – KOHUSTUSED VÄLISVALUUTAS RESIDENTIDE EES

2006. aasta novembris liitus Eesti Pank üleeuroopalise automatiseeritud reaalaajalise euromaksete brutoarveldussüsteemiga TARGET. Kirjel 13 kajastatakse TARGETiga liitunud Eesti krediidasutuste euro-arvelduskontod.

KIRJE 14 – KOHUSTUSED VÄLISVALUUTAS MITTERESIDENTIDE EES

Kirjel 14 kajastuvad repotehingud.

KIRJE 15 – VIITVÕLAD JA ETTEMAKSTUD TULUD

tuhat krooni

	2009	2008
Intressikulu	6 464	55 867
krediidasutuste hoiustelt	5 770	44 555
tuletistehingutelt	694	11 312
Maksukohustused	10 539	11 161
Muud kohustused	75 353	45 247
Kokku	92 357	112 275

KIRJE 16 – MITMESUGUSED MUUD KOHUSTUSED

Põhiosa kirjest 16 moodustavad 2009. aasta 31. detsembriks lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite negatiivsed saldod summas 10,2 miljonit krooni (27,8 mln kr 2008. a). Need tulenevad sellest, et tehingud hinnatakse kroonidesse ümber bilansipäeval kehtiva vastava valuuta keskmise kursi alusel, võrreldes seda krooni väärtusega, millega tehingud esialgu kajastati.

Lisaks kajastub kirjel Eesti Vabariigi valitsuse nõue Rahvusvahelise Valuutafondi vastu, mis kajastatakse Eesti Panga bilansis kohustusena Eesti Vabariigi valitsuse vastu. Nõue on seotud Eesti Vabariigi osalemisega IMFi finantsseisundi tugevdamises majandusarengu soodustamise sihtlaenult (STF) arvestatud lisaintresside kaudu.

Muude kohustustena kajastatakse veel mitteresidentide arvelduskontod Eesti Pangas, tingimuslikud laenukohustused, optsioonide turuväärtus ja pooleliolevate intressimäära vahetustehingutega seotud tagatissummad.

KIRJE 17 – ERALDISED

Kirjel 17 kajastatakse finantsturgude osakonna töötajate tulemuspreemia majandusaasta tulemuste eest. Väljamakstava summa suuruse kinnitab osakonda kureeriv asepresident pärast Eesti Panga auditeeritud aastaaruande kinnitamist Eesti Panga nõukogus.

KIRJE 18 – ÜMBERHINDLUSKONTOD

tuhat krooni

	2009	2008
Välisvaluuta	49 965	41 796
Võlakirjad	48 395	648 663
Tuletistehingud	3 794	50 528
Kokku	102 154	740 987

Ümberhindluskontodel kajastatakse varade ja kohustuste realiseerimata tuludest tulenevaid ümberhindlusreserve.

Aasta lõpu realiseerimata kulu kajastatakse tulude-kulude aruandes kuluna real „Allahindlused”.

KIRJE 19 – KAPITAL JA RESERVID

Kapital ja reservide muutused 2009. aastal:

tuhat krooni

	Jääk 2009. aasta lõpul	2008. aasta kasumi jaotus	Jääk 2008. aasta lõpul
Põhikapital	100 000	0	100 000
Reservkapital	500 000	0	500 000
Erireserv	4 253 501	541 094	3 712 407
Kokku	4 853 501	541 094	4 312 407

Eesti Panga kasumijaotuse strateegia aluspõhimõte on vältida Eesti Panga omakapitali ja kohustus-tevaba välisvaluutareservi liiga kiiret vähenemist kesksete majandusnäitajatega võrreldes enne Eesti ühinemist majandus- ja rahaliiduga.

Eesti Panga seaduse paragrahvi 30 kohaselt suunatakse vähemalt 25% aastakasumist nii põhi- kui ka reservkapitali suurendamiseks. Pärast nimetatud eraldiste tegemist võidakse osa kasumist Eesti Panga nõukogu otsusega suunata sihtkapitalide ja -fondide moodustamiseks ning täiendamiseks. Kasumi ülejäänud osa kantakse riigieelarvesse.

Eesti Panga nõukogu otsustas kanda 2008. aasta kasumist riigieelarvesse 706 miljonit krooni ja erireservi 541,1 miljonit krooni.

KIRJE 20 – PUHAS INTRESSITULU

tuhat krooni

	2009	2008
Puhas intressitulu	523 984	1 000 174
Intressitulu	853 103	2 353 608
Võlakirjad	684 870	1 503 419
Tuletistehingud	131 155	558 155
Pöördrepotehingud	25 464	231 134
Tähtajalised hoiused	7 834	47 990
Arvelduskontod	2 391	10 666
Personaliaenud	1 389	2 243
Muud	0	1
Intressikulu	-329 118	-1 353 434
Võlakirjad	-134 412	-94 480
Krediidiasutuste hoiuste intressid	-102 514	-734 374
Tuletistehingud	-89 796	-478 134
Arvelduskontod	-1 130	-1 764
Repotehingud	-543	-39 893
Muud	-722	-4 789

KIRJE 21 – FINANTSTEHINGUTE PUHASTULEM, ALLAHINDLUSED JA ERALDISED

tuhat krooni

	2009	2008
Finantstehingute puhastulem	374 999	541 335
Realiseeritud kasum/kahjum finantstehingutest	395 530	587 408
Võlakirjad	348 210	466 177
Tuletistehingud	74 445	48 162
Kursivahe kulud/tulud	1 678	87 430
Finantsvarahalduse kulu	-30 699	-14 361
Muud	1 896	0
Allahindlused ja eraldised	-20 531	-46 073
Võlakirjad	-9 065	-124
Tuletistehingud	-7 571	-42 692
Kursi allahindlus	-2 527	-3 189
Laenuportfelli allahindluse netomuutus	-113	-68
Muud eraldised	-1 255	0

KIRJE 22 – PUHASTULEM TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDEST

tuhat krooni

	2009	2008
Tehingu- ja vahendustasud	12 968	12 854
Arveldusteeninduse tulud	14 245	14 024
Futuuride ja optioonide komisjonitasud	-1 405	-1 723
Trahvid, viivised ja muud	127	553

Suurema osa kirjel 22 kajastatavatest summadest moodustavad krediidasutuste arvelduskontode teenindamise tulud.

KIRJE 23 – DIVIDENDITULUD

Kirjel 23 kajastatakse Rahvusvahelise Arvelduspanga ja NASDAQ OMX Tallinna aktsiatelt saadud dividendid.

KIRJE 24 – TEGEVUSTULUD

tuhat krooni

	2009	2008
Tegevustulud	29 736	51 085
Finantsjärelvalve hüvitatavad kulud	15 245	9 598
Müntide ning numismaatilis-bonistiliste toodete müügitulu	11 876	38 904
Varahalduse tulu	1 538	1 677
Renditulu	507	692
Tulu vara müügist	182	87
Muud tulud	389	127

Finantsinspeksioonile osutatud teenuste eest laekus 15,2 miljonit krooni. Osutatud tugiteenuste eest tasus finantsinspeksioon Eesti Pangale panga ja inspeksiooni koostööprotokolli kohaselt igakuiste maksetena 100% kõnealuste tugiteenuste maksumusest. Eesti Pank osutab finantsinspeksioonile infotehnoloogia-, raamatupidamis- ning kinnisvara- ja haldusteenust. Lisaks hüvitab inspeksioon ka neile soetatud põhivara amortisatsioonikulu.

Numismaatilis-bonistiliste toodete müügitulust moodustas suurema osa tulu meenemüntide müügist.

Varahalduse tuludes kajastatakse tagatisfondi makstav teenustasu Eesti Pangale nende vahendite investeerimise eest.

Rendituludes kajastatakse Eesti Panga koolituskeskuste renditulud. Vara müügitulud sisaldavad Eesti Pangale mittevajaliku põhivara ning laovarude müügitulu.

KIRJE 25 – PÕHITEGEVUSKULUD

tuhat krooni

	2009	2008
Personalikulu	-118 718	-125 996
Palgad	-86 444	-92 657
Sotsiaalmaks	-29 086	-31 080
Hüvitised ja soodustused	-2 335	-1 988
Töötuskindlustusmaks	-853	-271

Personalikulu sisaldab peamiselt palgakulu koos maksudega. Lisaks hõlmab personalikulu eraldi finantsturgude osakonna töötajatele tulemuspreemia maksmiseks majandusaasta tulemuste eest.

Hüvitiste ja soodustuste kuludes kajastatakse pensionihüvitised ning erisoodustumaksu kulu eluasemelaenu soodusintressimääralt ja koolituskeskuse ruumide rendi soodushinnalt.

Sularaha valmistamise kulud sisaldavad peamiselt numismaatilis-bonistiliste toodete valmistamise kulu.

tuhat krooni

	2009	2008
Haldus- ja majanduskulu	-82 259	-94 665
Infotehnoloogia hoolduskulu	-19 999	-19 306
Finantsvara halduskulu	-17 174	-17 295
Kinnisvara remondi- ja halduskulu	-13 760	-16 575
Lähetuskulu	-6 777	-8 262
Avalikud suhted ja trükised	-5 695	-9 547
Koolituskulu	-3 637	-4 638
Bürookulud	-3 637	-4 189
Side- ja transpordikulu	-751	-1 326
Õigusteeninduse, -ekspertiisi ja kohtukulu	-510	-485
Muud kulud	-10 318	-13 042

Finantsvara haldamise ja arvelduste kulus kajastatakse turuinfo ostukulu, välisarvelduste teenustasu ja kulu ning välisreservide haldustasu.

Avalike suhete ja trükiste kulus kajastatakse avalike ürituste kulu, trükiste kulu, turuinfo hangete, infoagentuuride, avaliku veebi ja sidusandmebaaside kulu, avalikkussuhete uuringute ning teabekampaaniate ja reklaami kulu ning panga muuseumi kulu.

Lähetuskulus kajastatakse Eesti Panga esindamise ja rahvusvaheliste organisatsioonide ning finantsasutuste koostöoga seotud töölähetusi. 2009. aastal toimus 594 töölähetust (2008. a 735 töölähetust).

Muudest kuludest moodustasid peamise osa turvakulu, riigireitingu ja välisesindaja kulu ning majandusuuringute kulu.

KIRJE 26 – TULETISTEHINGUD

Tuletistehinguid kasutatakse riskide maandamiseks välisvaluutareservide juhtimisel.

2009. aasta 31. detsembril oli pooleliolevaid futuuride ostutehinguid lepingulise väärtusega 601,8 miljonit krooni ning müügitehinguid 3,008 miljardit krooni (2008. a vastavalt 8,269 mld ning 230 mln krooni). Pooleliolevaid intressimäära vahetustehinguid oli lepingulise väärtusega 1,209 miljardit krooni (2008. a 1,542 mld krooni). Valuutavahetus- ja forvardtehingute laekumata nõudeid ja täitmata kohustusi oli aasta lõpus vastavalt 1,840 ja 1,862 mld krooni (2008. a vastavalt 5,539 ja 5,087 mld krooni).

KIRJE 27 – TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

tuhat krooni

	Jääk 2009. aasta lõpul	Jääk 2008. aasta lõpul
Potentsiaalsed kohustused	190 274	150 840
BISI aktsiate 75%ne sissemaksmata osa	7 911	8 085
EKP osaluse 93%ne sissemaksmata osa	150 047	142 754
Lepingulised kohustused sularaha valmistamiseks	32 317	0

Rahvusvaheline Arvelduspank

Alates 1930. aastast eksisteerib tinglik kohustus Rahvusvahelise Arvelduspanga ees. Kõnealune tinglik kohustus tähendab 75%st sissemaksmata osa Šveitsi kuldfrankides nomineeritud Rahvusvahelise Arvelduspanga aktsiate eest, mille summa oli bilansipäeval 7,9 miljonit krooni (vt kirje 6).

Euroopa Keskpank

2004. aastal ühines Eesti Euroopa Liiduga ja Eesti Pank sai EKPSi liikmeks. Eesti ei kuulu euroalasse, seetõttu kohaldatakse talle põhikirja artikli 48 üleminekusätet. EKPSiga liitumisel kohustus Eesti Pank maksta EKP-le 7% märgitud kapitalist. Eesti Pangal lasub kohustus tasuda ülejäänud 93% märgitud kapitalist summas 9,6 miljonit eurot (150 mln kr) Eesti ühinemisel majandus- ja rahaliiduga.

Rahatähtede ja müntide valmistamine

2009. aasta lõpul ulatusid Eesti Panga lepingukohustused sularaha valmistamiseks 2010. aastal 32,3 miljoni kroonini, mis peamiselt tulenevad euromüntide verimise võimalike kulude tekkimisest.

VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Panga nõukogule

Oleme auditeerinud Eesti Panga raamatupidamise aastaaruannet lehekülgedel 84 kuni 101, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2009 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud tulude-kulude aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õiglane esitamine kooskõlas Eesti Panga seadusega ja raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud „Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtetega“. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamislike hinnangute tegemine.

Vandeaudiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanouetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunde, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaõtjate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab vandeaudiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Eesti Panga finantsseisundit seisuga 31. detsember 2009 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust kooskõlas Eesti Panga seadusega ja raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud „Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtetega“.

Tallinn, 16. aprill 2010

Ivar Kilgemi
Ernst & Young Baltic AS

Tiina Sõmer
Vandeaudiitor